

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoll nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Amenințarea.

Sibiu, 13 Decembrie n.

Am atins pe scurt în numărul trecut întorsătura senzațională și neașteptată, pe care au luat-o lucrurile în ceea ce-laltă parte a monarchiei, în Austria. Prim-ministrul *Körber*, calmul funcționar, politicianul cu tact și cu chibzuală, și-a eșit din răbdare vădând că nu poate eși la cale nici cu actualul corp legiuitoriu austriac, și într'un moment de nemulțămire a scos din gură cuvinte cari au provocat mare consternare în unele cercuri politice de dincolo, și peste tot senzație colosală, pretutindenea în lumea politică.

Nu numai cu *disolvarea parlamentului*, ci și cu *suspendarea constituției* a amenințat prim-ministrul austriac în vorbirea sa de Luni, rostită în senatul imperial, dacă parlamentul austriac nu intră în curând în apele cele adevărate și nu se apucă cu seriozitate de resolvarea agendelor, cari de mult așteptă resolve.

Amenințarea acăsta formeză acum temă de discuție pretutindenea în cercurile politice; și părerea e, că prim-ministrul austriac mai mult a *stricat* decât a dres cu enunțarea ei. Întăiu, pentru-că aceia pe cari îi priveșee, *Cehii*, nici habar n'au de amenințările guvernului cu suspendarea constituției, ci din contră, doresc și așteptă, ca amenințarea să fie prefăcută în faptă, fiind-că părerea lor este, că din ruinele actualei constituțiuni austriace nu poate să se nască decât numai o constituție favorabilă Cehilor, și prielnică tuturor naționalităților din Austria, și al doilea, fiind-că ministrul-president al Austriei a amenințat cu aceea ce nici nu poate fi executat, — cel puțin deocamdată *nu*.

Stăm în raporturi economice-comerciale cu Austria, și prin urmare și Austria cu noi. Raporturile acestea sunt basate pe o lege, în care se zice, că Ungaria constituțională, numai cu Austria constituțională intră în legături de tovarășie, și numai sub condițiunea acăsta a legat la timpul seu pactul, care așteptă de mult să fie reinot.

Dacă acum se suspendeză constituția în cecalaltă parte a monarchiei, Ungaria e în drept a se considera dispensată de a mai face tovarășie economică cu Austria, — și acăsta la nici un cas nu poate să fie dorința Corónei și intențiunea guvernului austriac. Unde mai pui apoi greutatea guvernării unei monarchii, din care jumătate e constituțională și jumătate supusă regimului absolutistic!

Dar' mai este o împrejurare, — cea mai grea în cumpănă, — de care ministrul-president austriac, cum se vede, n'a ținut cont când a făcut amenințarea senzațională; anume: că un Domnitoriu constituțional, — atât de constituțional cum e actualul nostru Monarch, — nu se poate decide așa ușor, ca cu desconsiderarea jurământului pus pe constituție, să suspendeze funcționarea aparatului constituțional și să introducă absolutismul în țară, decât numai în cas de extremă necesitate.

Esistă acăsta necesitate? Nu se prea vede.

Adevărat, că mașineria parlamentară nu funcționează în Austria, și nu funcționează din cauza Cehilor, cari cer *favoruri*. Ce lipsă este însă de suspendarea constituției, când rezultat favorabil se poate ajunge pe cale mult mai scurtă și mai corectă, prin împlinirea dorințelor exprimate din partea Cehilor?? —

Cu toate acestea însă amenințarea prim-ministrului austriac *Körber* — deși el i-a dat imediat o esplicare atenuantă, — nu e lucru mic, pentru-că se presupune, că ea s'a făcut cu știrea Monarchului, — o împrejurare, din care se pot scote concluziuni de cea mai mare gravitate, asupra cărora însă noi nu mai insistăm, ci așteptăm dezvoltarea lucrurilor, cari își au cursul lor și logica lor.

In fața alegerilor din Sibiu.

— 10 Decembrie n.

Un distins membru municipal al comitatului Sibiu ne trimite spre publica e următorul articol de actualitate:

Pe ziua de 18 Decembrie a. c. e fixată adunarea generală extraordinară a reprezentanței municipale a comitatului Sibiu. Ordinea de zi e eshauriată prin constituirea comitetului nou municipal și prin *alegerea diferitelor comisii și a funcționarilor*.

Autonomia comitatensă, pusă pe basă constituțională, pretinde în prima linie, ca executarea acestor alegeri să fie în deplină conformitate cu interesele vitale din acest comitat.

Cum însă reprezentanța municipală este rezultatul unei învechite legi electorale și și în cadrul acesteia a unei anomalii atât cu privire la aranjarea cercurilor electorale cât și cu privire la cens, — majoritatea deputaților municipali o formeză reprezentanții *minorității* populației comitatului, a populației *săsesci*.

Nu ne va surprinde deci, ca și rezultatul alegerilor de acum să poarte timbrul intereselor speciale ale minorității populației, și nu acela al intereselor generale ale întregii populațiuni, dacă în sinul clubului municipal săsesc vor învinge aderenții curentului mai puțin just și echitabil, dar' mai mult șovinist, — cum s'a întâmplat la alegerile din Decembrie 1895.

Fără de a afirma, că constituirea comitetului municipal și alegerea membrilor în diferitele comisii nu ar fi de importanță pentru interesul general și fără de a renunța la justa reprezentare a populației române în comitat și comisii prin membrii clubului municipal român, — *alegerea funcționarilor trebuie să ne preocupe mai mult*. Acestia stau în eseriarea funcțiunii lor în imediată atingere cu poporul și la alegerea lor putem pretinde absolut și cu drept, ca să se țină cont de faptul, că populația comitatului e compusă de Români și Sași și că cunoșcerea limbii române și germâne e nu numai absolut necesară, dar' și impusă prin lege. Caracteristic pentru neobservarea acestei necesități la alegerea de funcționari e afirmațiunea unui primpretor sas, că: „un pretor care nu cunoșce limba română nu poate fi la nimic întrebuințat (ein Stuhlrichter, welcher nicht romä-

nisch spricht, ist zu nichts zu gebrauchen)“.

E atât de natural, ca funcționarul român să cunoșcă și să știe aprecia pasurile populației române, ca și funcționarul sas acelea ale populației săsesci, și e atât de just, ca fie-care populație să-și aibă numărul necesar de funcționari din sinul seu, atât conform forței numerice cât și conform sarcinilor ce suportă.

Până la anul 1895 clubul municipal săsesc, atotputernic în reprezentanța comitatensă, a ținut mult-puțin — după cât i-a impus bunul simț de echitate — cont de pretensiunile drepte ale clubului român la alegerea funcționarilor. Afară de funcționarii români din centru, au fost aleși doi primpretori români, anume, în preturile *Seliște* și *Mercurea*.

La alegerile din Decembrie 1895 însă curentul șovinist din sinul clubului municipal săsesc a înlocuit pe primpretorul român din Mercurea prin un primpretor sas. Grație elementelor mai rezonabile din acest club și mai ales a presidentului, — s'a oferit Românilor drept recompensă două posturi de pretor. Competenții români s'au retras în ultimul moment și aceste două posturi aș rămas neocupate de români.

Amintim acestea, fiind-că transpiră în public vestea despre pensionarea a 2, eventual 3 funcționari, devenind astfel mai multe posturi libere; și revocăm în memoria clubului municipal săsesc declarația sa solemnă, că în locul primpretorului din pretura Mercurei se ofere Românilor 2 posturi de pretori. E chestie de maturitate a *recunoșce și azi de just ce ai recunoscut ieri*, și e chestie de onoare a *urma cuvântului dat*.

Spe am deci, că la apropiatele alegeri de funcționari comitatensă nu va triumfa nici egoismul, nici nepotismul ori hatărurile personale și nici nu se va putea stricuta vre-un funcționar necunosător de limbile comitatului și poate chiar și fără cualificația necesară drept umilitore însinuare la adresa celor de sus, ci se va țină cont de pretensiunile juste și de interesele vitale ale întregii populațiuni din acest comitat. Vederemo!

Serbarea luării Plevnei. Mercurei s'a serbat la București aniversarea luării Plevnei. Serbarea a fost impunătoare. S'a oficiat la biserica Spirea-Veche un serviciu divin de către P. S. Sa Arhiepiscopul Nifon Ploesteanul, în prezența M. S.ale Regelui Carol, urmând apoi defilarea trupelor, comandate de A. S. R. Principele *Ferdinand*. Orașul a fost frumos pavoasat. La defilare, M. Sa Regele Carol a avut la dreapta sa pe micul principe Carol, la stânga pe ministrul de războiu.

Din parlament. În dieta țerii se discută proiectul de lege despre *cassele și esactoratele comitatelor*, pe cari guvernul vrea să le statifice. Opoziția desvôltă mare activitate pentru a împedeca acăsta nouă știrbire a autonomiei comitatense. De altcum proiectul de lege a fost prezentat și dietei din trecut, dar' din scurtimea timpului a fost luat de la ordinea zilei și a fost rezervat drept moștenire pe sêma actualului parlament. Discuția va mai dura câteva zile, pentru-că opoziția are poită de războiu pe tema acăsta.

Pentru Buri.

Un editor de cărți din München, — se numesce *F. Hachle*, — s'a adresat către cei mai de frunte profesori universitari din Germania, Austria și Elveția, cu rugarea să-și spună părerea în chestia războiului pe care îl poartă Englitera în contra bravilor Buri. Cei mai mulți dintră receracții profesori s'au grăbit a satisfac numai de cât rugării ce li-s'a adresat, ear' răspunsurile lor au fost atât de interesante și importante, încât numitul editor s'a decis să le dee în broșură, pusă acum în comerț, în favorul familiilor lipsite și rămasă fără razim și sprigin, — ale Burilor.

E de remarcă, că toate părerile exprimate sunt favorabile Burilor, și că diu toate părțile e condamnată atitudinea Angliei.

Dăm din părerile exprimate și acum publicate următoarele:

Profesorul *Berendt* din Berlin scrie astfel:

— „Dacă eu vîd pe stradă, întră copii, o luptă tot așa de inegală cum e lupta întră lacoma Engliteră și poporul bur, — de o seminție cu ea, — spun lungului Laban: Pfui, fie-ți rușine! până atunci, până nu va lăsa din mâinile sale pe micul erou. Dar' acum, când cetesc în gazete cum Anglia mulțămesc Europei *civilisate* pentru binevoitorea atitudine, manifestată față de războiul rușinătoriu de estermare purtat în contra unui poporaș care desconsideră mórtea, — războiul ce durază de doi ani, — îmi vine să roșesc în față de rușine.“ —

Profesorul *Koelliker* din Würzburg scrie următoarele:

— „Satisfac cu plăcere provocării de a protesta în contra barariei engleze, în față Europei civilisate, pentru cele săvârșite în războiul contra Burilor, — cu toate că am avut și am încă foarte mulți amici întră savanții Angliei, față de cari, întocmai ca și față de institutele de știință engleze, mi-am exprimat de multe ori stima și admirația. Și eu sunt convins, că marea majoritate a învățaților din Anglia condamnă barbarismul, cu care regimul Angliei continuă acest războiu, și condamnă cu mine împreună înainte de toate incendiarea fermelor, arestarea femeilor și a copiilor, precum și neumanul tratament față de prizoneri, — lucruri cari vreau să ducă la estirparea poporului bur. Nu mă sfiesc a spune, că o astfel de procedură e de respins în gradul cel mai mare, pentru-că e curată batjocură a ori-cărui sentiment de umanitate, și a declara pe inscenatorii ei, în prima linie pe dl *Chamberlain* de un ucigaș ordinar.“

Profesorul *Schreuer* din Praga scrie astfel:

— „Războiul e pentru Germani o instituțiune sacră de drept. Lupta e o înălțare religioasă. Totdeuna așa a fost. Nu numai atunci, când *Körner* scria: Ce e mai scump, apărăm cu sabia! ci chiar și în vremile cari au premers creștinismului, în vremile barbare. E pătrunțetore descrierea pe care o face *Tacitus* despre luptele germane, purtate sub invocarea și conducerea prezentului Dumnezeu, șiacompaniate

de cântările războinice ale femeilor și desgomotele copiilor, întocmai cum cetim despre Buri. Și astfel în contra nerușinatei măcelării a clicei capitaliste engleze, — civilizațiunea nu e cea dintâiu care se revoltă. Păgânescul războiu nu merită nici chiar numele de barbarie.

Încă o părere, a profesorului Dr. H. Boennecken din Praga. E următoarea:

„In anii de mai înainte am cercetat de multe ori Anglia, și am învățat a stima țera și omenii. Țineam, că Anglia e țera libertății și a civilizațiunii; dar' a fost cea mai mare greșală comisă în viața mea. Un popor, care poate privi cum decurge de doi ani un războiu, în motivele sale de cea mai josnică specie și în executare de cea mai mare înfiorare, — ba mai aclamăză pe urzitorii tuturor acestor grozăvenii, — un astfel de popor e popor de barbari. Poporul acesta, ai cărui politicieni conducători sunt însemnați pentru totdeauna cu neștersul timbru al rușinei, trebuie să fie cu totul izolat, în cele sociale și economice, de omenii civilizați ai tuturor națiunilor. Nici o femeie să nu mai cumpere fabricat englez, nici un om civilizat să nu mai comunice cu Englezul, de cât numai după-ace face declarațiune, că condamnă și regretă politica ferii sale. Eu, din partea mea, nu-mi voi mai pune piciorul pe acest pământ, mai înainte atât de mult stimat din partea mea.” —

Incheiem cu părerea profesorului Heider din Innsbruck, care sună astfel:

— „Cum că leul nu e marinimos, se știe de mult. Dar' că ar fi un animal răpitor atât de grăznic, — s'a aflat abia acum de curând”, — pe când profesorul Dr. Rahm din Zürich zice următoarele: „Războiul în contra Burilor e faptă rea dintru început; rușine și act condamnabil pentru un popor, care se fălesce că e creștin și pretinde a fi considerat de ocrotitor al dreptului și libertății.” —

Cu toate asprele condamnări venite din toate părțile, Anglia continuă însă a ține lumea civilizată în agitație cu isprăvile pe cari le face mereu în Africa-de-sud.

Nu se teme de război? Pentru-că toate faptele necorecte se resbună odată. Mai curând sau mai târziu, dar' trebuie să se resbune!

Din protopresbiterate.

— Alegerea de protopop în Hunedóra. —

— 30 Novembre n.

(Urmare și fine.)

Percurgându-se într-o listă îndreptățiților la votare, se mai aștepta 1/2 oră pentru eventuala prezentare încă a vre-unui votant. Espirând și acest termen și ne mai prezentându-se nici un îndreptățit, dl comisariu declară timpul de sosire pentru desfacerea ședulelor. Acelea numărate fiind din partea DSale, se constată egalitatea ședulelor cu numărul votanților prezenți. Urmăzând deci controlarea acelor și cetirea cu glas înalt a numelui candidatului scris în ea. Remarcăm aici și faptul, că cele mai multe ședule erau de color aurie (galbenă): ivirea aureolei de reînviere a acestui — odată apus — protopresbiterat. D sfăcându-se toate ședulele, rezultă din ele că:

George Oprea a înrunit 29 voturi

Avram P. Pecurariu „ 12 „

de toate 41 voturi

Deplina satisfacție sufletească a plenipotențiarilor întregului tract protopresbiterat, în mod strălucit se reoginda pe fețele tuturor! Insufletește urări de să trăească la adresa demnului paroch local, ca întrunitoriul covârșitorei majorității — a ținut minute . . .

Domnul comisariu adună deci toate ședulele și le sigilează într-o covertă dimpreună cu protocolul subscris în regulă: de presidiu, de notarii și de cinci bărbați de încredere.

Cu acestea mărețul și de mulți ani cu dor așteptatul act s'a terminat spre bucuria generală.

Ceea-ce privește decurgerea sinodului în general se poate afirma, că n'a fost un singur individ, pe care să nu 'l fi surprins esem-

plara ordine, de care a fost predominant. Înțeleptă conducere a întregului act, tactica măiestră de dreptate și purul interes de cauza sfântă, cu cari dl comisariu consistorial Nicolau Ivan a condus întreg actul alegerii, au lăsat urme adânci de mângăere în inimile tuturor, nu mai puțin simțeminte de adâncă venerațiune față de persoana P. O. Dsale.

Despre exemplara ordine în care a decurs actul alegerii, la propunerea membrului sinodal Dr. Iuliu Bonciu, s'a espedat Escel. Sale I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu o telegramă din partea sinodului, prin care își mai exprimă simțemintele omagiale de supunere, iubire și strinsă alipire față de înalta persoană a Ese. Sale.

Acum se ridică dl comisariu și prin cuvinte alese declară actul alegerii terminat, ședința încheiată, asigurând publicul asistent, că — de-și nu se poate considera de întregit încă postul de protopresbiter, mai fiind îndărăt încă întărirea din partea P. V. Consistoriu arhiepiscopalean — afirmă că P. V. Același nu ve lăsa neconsiderat rezultatul sinodului.

Cu acestea întreg poporul tractual, dimpreună cu reprezentanții sei cu tot își îndrăpță cu încredere privirea în altă parte . . . acolo, de unde se așteptă darea cea bună și tot darul desvârșit pentru bunăstarea scumpei noastre biserici.

Domne Dumnezeu nostru! Caută cu îndurare spre acest nou născut tract protopresbiterat! Cresce-l, întărește-l și-l înflorește! Domne! spre mângăierea sufletescă a mult cercatului Tău popor ort. român! e. n.

De pe Valea-Murșului.

(Instalarea parochului din Sânger.)

— 8 Decembrie, 1901.

Azi la 25 Novembre (8 Dec.) s'a efectuat instalarea parochului ales și întărit, a dlui Dimitrie Moisin, în parochia Sânger — Erdő-Szengyel — tractul Murș-Osorheiului. Despre starea parochiei și instalarea alesului paroch ve comunic și raportează următoarele:

Parochia Sânger cu filia Sáromberke numără 273 suflete — toți Români de baștină. De 10 ani a ridicat statul „școlă ungară” în materă și în acest puțin restimp neavând ei paroch în sinul lor, într'atâta s'a strafomat graiul acestei parochii, că pe ulițe nu puteai auzi binețe de la copiii români de cât numai cu „jó reggel” etc., ear' poporul singur într'atâta și-a corcit limba, că trebuia să auzi în graiul său năsbuții ca: „vaca noastră rugulește, așteptă-mă un percz, fițu nostru e bun, să mergem la legelău, să pui abrosu pe astalău etc. Învățătorii statului a oprit băeților de școlă a vorbi chiar și a casă în familie limba lor dulce sonoră, — ba obrăznicia aceluia moloch nesăturat de sarbăda idee a magiarisării a mers așa departe, că a cutezat a provoca pe părintele adm. parochial, pe dl Traian Motora, actualul paroch al Gernegului, ca religiunea să o propună „ungurescă”, ceea-ce nu i-s'a sfetit. Poporul acestei parochii ajunsese la desperație, vădând și simțind zilnic pierderea și corcirea tezaurului scump: a limbii noastre scumpe străbune. Unde însă pericolul e mare, acolo puterea lui Dumnezeu e nemărginită. Așa și aci.

Harnicul protopresbiter Nicolae Maneguț a mișcat toate petrele, ca să întregiască această parochie, ceea ce în fine i-a succedat, ales fiind paroch dl Dimitrie Moisin învățătorul din Toplița-roșă. Instalarea lui, din cauze binecuvântate neputându-o efectui protopresbiterul, a fost delegat pentru acesta Nicolae Motora paroch al Sânt-Giorgiului de Murș, care ajuns în paroch e a fost întâmpinat de popor cu adevărată iubire și însuflețire. Ajuns la sf. biserică s'a celebrat în mod solemn sf. liturgie, ear' pe timpul „prieșnei” dl comisariu a dat loc cetirei „Gramatei Arhieresci”, a ținut apoi o cuvântare instructivă, dezvoltând tesa: ce este preotul? datorințele și responsabilitatea mare a chemării lui, — luptele ce are să le întâmpine, și cum biruitor poate fi? După aceea s'a dat nou alesului cheia sf. biserici și a fost declarat paroch și părinte după lege introdus în via Domnului. Ear' alesul și introdusul paroch a răspuns — predicând despre credință, dragoste și nădejde. Ambe cuvântările au făcut minunată impresiune asupra celor de față, căci curgeau pe fețele lor lacrimi de bucurie, — suspinând spuneau „morți am fost și am

înviat, — perduți am fost și azi suntem regăsiți”.

După terminarea ceremonialului, poporul s'a adunat la casa parochială, unde ne așteptau mesele întinse, cu gustose mâncări pregătite de mult stimata d-nă preotă, și cu care ocaziune, mângăiați și însuflețiți și mulțămiiți, s'au rostit toast pentru îndelunga viață a zelosului nostru metropolit Ioan Metianu, pentru harnicul și destoinicul protopresbiter Nicolae Măneguț, pentru comisariul paroch Nicolae Motora, pentru parochul introdus și pentru popor și prosperarea lui.

Fie, ca acest însemnat act pentru noul introdus paroch Dimitrie Moisin să fie un bun început, pentru a-și feri turma de lupii cei răpitori, — conservarea limbei noastre scumpe, — pentru tericirea vremelnică și vecinică a poporului, care cu drag l'a primit în sinul său ca pe un părinte adevărat.

Argus.

De la sate.

— Daruri casei Domnului. — Școlă română. — Preot harnic. —

Călean, 24 Nov. v. 1901.

E un lucru deja de obște cunoscut că sublimitatea cultului nostru bisericesc numai așa își are valoarea sa măestetică și edificarea religioasă, dacă e celebrat cu evlavie cuvenită și melodii corecte pe lângă cari recerinte neapărat de lipsă sunt ornamentele corespunzătoare.

Altecum pe cât de sublim și înălțător e cultul nostru, în analiză contrară e un ce respingător.

M'a cuprins mirarea când aflai că în ce stări deplorabile sunt edificiile noastre bisericesti aici pe Câmpie. Tot numai bisericuțe mici de bărne, ridicate tot afară din comună, poți vedea pe aici; și multe din ele sunt chiar fără ferestri, așa în cât și în ziua mare numai de la lumină poți ceti. În ornamente sunt sărace până la extrem. Mulți atribue aceste jurstări săraciei proverbiale a poporului nostru de pe aici, ceea ce nu e tocmai de creșut.

Eu unul o atribui neinteresului conducătorilor și în special al preoțimei, cum și amestecului confesional ce vești pe aici: Câte o comună micuță are câte 3—4 confesiuni: gr.-ort., gr.-cat., ref., r.-cat. etc. Un singur cas, și se va vedea că și pe aici se poate înalța nimbul cultului nostru, dacă avem conducători preoți buni.

Cu permisiunea On. Redacțiunii voi descrie numai un cas din cea mai miseră comună de pe Câmpie.

E vorba de comuna Călean. Aici biserică noastră, vechiă de aproape de 200 ani, încă se află situată pe un deal. Până în anul 1897 nu avea de cât o ferestruță mică la altar, ear' ornamente abia numai un rând de vestminte, potir, cădelniță, un prapor, — tot cele de la întemeierea ei. Azi biserică își are aspectul cuviincios, căci i-s'au tăiat ferestri, s'a ajustat înlăuntru după recerintele moderne, potir, etc. are de aur, cădelniță de argint, 4 rânduri de vestminte din cele mai splendide. Martor ocular fuseiu în Dumineca trecută, când un simplu servitor al cărui venit anual abia face 240 cor., aduse preotului un rând de vestminte preoțesti procurate cu 70 cor. Numele lui e Trif Briciu. Tot atunci Irimie Băgăcian a donat o cruce de argint în preț de 16 cor.; alții mai mulți la oltă un rând de vestminte în preț de 120 cor. Toate aceste evlavioase daruri casei Domnului se pot atribui numai preotului harnic Gavril Simețrea, care înzestrat cu atributele recerute la un preot: ca cântăreț bun, orator bun, evlavios celebrator al cultului divin, atrage și cele mai impetrite inimi.

Ea și aci adâncă înțelepciune a bunului nostru arhieru Ioan Metianu. Numai acum știu preții sfaturile ce ni-le dădea Escelenția Sa până eram în seminaru, punându-ne la inimă cultivarea mai intensivă a cântului bisericesc.

Causa noastră școlară aici de asemenea numai cinstiți face preotului nostru. Pe aici în toate comunele este și școlă de stat, — poate pentru-că suntem în raionul „Cultur Egiptului”. Aici încă e școlă de stat înființată pentru cele 5 familii magiare aflătoare aici, ba poate pentru altceva . . . Preotul nostru Gavril Simețrea a trebuit să aibă resistință de fer la susținerea școlii noastre, căci sunt ne-

numărate gónele ce le-a îndurat și totuși a eșit învingătoriu. Dovadă că școlă din Călean face mândrie Câmpiei, unde școlile noastre mereu apun, ear' cele de stat résar ca ciupercile.

Au creșut că e bine să dau publicității cele înșirate aci, pentru-că și credincioșii nostri din alte comune să jee din ele îndemni întru înzestrarea bisericii cu daruri bine primite lui Dumnezeu, și tot-odată să arăt, că dacă este voință și pricepere, păstorii sufletești ai poporului nostru drept-credincios pot duce la îndeplinire multe lucruri bune și folositoare cauzelor noastre școlare și bisericesti.

Dee Dumnezeu, ca așa să fie pretutindenea.

Teodor Libeg
Învățătoriu.

Un preot milostiv.

— Decembrie, 1901.

Cetind în Nr. 121 c. al „Telegrafului Român” despre „Sfințirea bisericii din Stena” am aflat acolo un lucru plăcut și însemnat totdeodată. E însemnat, fiind-că rar, forte rar ni-se dă ocaziune să cetim despre asemenea inimi marinimose, pentru binele comun.

Prin nobilele-i fapte veteranul părinte Iosif Lup a șters pata rușinoasă a preoțimei noastre în ochii poporului că „popii i-a secat mâna de a da” și totodată s'a făcut pildă bună de urmat și altora.

I-s'au amintit o parte din multele donațiuni ce le-a făcut spre binele neamului românesc, dar' multe 'i sunt încă necunoscute, căci marinimosul părinte e de credință: „să nu știe stânga ce face drăpță”.

S'a dat publicității însă spre a servi, precum am mai z'is, de pildă și altora ce sunt în așa stare.

În câte comune de ale noastre nu se simte lipsă de ajutoriu! Pentru ce ore nu 'i lasă inima pe cei cu stare, a da cât de cât din al lor spre ajutorare? . . . Părintele Iosif Lup a procurat singur din al său un clopot mare la biserică comunei sale în preț de 700 fl.

Acosta încă e una din faptele nepublicate ale despomenitului donator. Las' că ajută dând bieților săteni împrumuturi cu interese foarte modeste de 6%, și câte alte ajutoare tunde celor lipsiți??

Inchipuți-vă, stimați lucrători în via Domnului, ce bine veșut e de credincioșii sei poporeni iubitul vostru coleg!! Și când te cugeți la felul cum a ajuns nobilul părinte la așa stare, 'ți vine la moment îndemni și aplecare spre a 'i urma.

Spune acest nobil părinte: „Ei! băeți, în t'rerețele mele eram colduș — dar' m'am svêrcolit mereu — cruțarea, sirguința și onestitatea în toate lucrurile mele, cum și ferirea de luc încet încet m'au ridicat de la crucea la floren, de la floren la zeci, sute, mii, ba acuși în urmă la zeci de mii. Și fiind că n'au putut fi în ascuns donațiunile mele, cum credeam și voiam să fie, vi-am spus și calea ce am urmat într'u câștigarea bunurilor mele”.

Multe — și precum am zice, destulă jertfă de la un om pentru binele nației — dar' inima i nobilă nu 'l rabdă a se mulțămii cu atât!!

Bunul părinte e singur membru pe viață al despărțământului Cohalm al „Asociațiunii”. Conducătorii acestui despărțământ au plănuit ținerea de prelegeri economice poporului de prin comune. Ce bine venită ar fi o „fundație” spre scopul de a înlesni conducătorilor asociațiunii ținerea cât de des de asemenea prelegeri prin comune!! O faptă pentru care poporul ar fi în veci mulțămitor și recunoscător acelei „inimi nobile”.

Și întré cele ce după acesta vei face, amintesc-te, bunule părinte, și de comuna în care ai pus primul fundament bogăției Diale și din al cărei sân îți este și mult stimata-ți soție, ai cărei poporeni îți zic: „nu ne uita că în schimb nici noi nu te vom uita”.

„Cel întâlnit”.

P. t. domni cari sunt încă în restanță cu abonamentul la ziarul nostru, sunt recercați respectuos, să binevoească a-și achita restanțele în cel mai scurt timp, — spre a evita alte inconveniente.

Administrațiunea.

NOUTĂȚI

Sedința publică. A s'era și-a ținut societatea de lectură „Andrei Șaguna” a elevilor seminarului din loc obicinuita sedința publică în amintirea metropolitului Andrei Șaguna. Sedința a fost caracterizată de public numeros, — chiar prea numeros pentru sala în care s'a ținut sedința. Tocmai din acest motiv — și din motivul că aranjatorii sedinței n'au ținut de cuviință să reserve un locșor pentru raportorii zărelor, de unde s'au vădă și s'au audă și s'au potă face notițele, — marea acestui raport nu potă căde în sarcina raportorului. Din fundul salei, de pe după spatele chîmășilor și nechiămașilor, și apoi prin crepătura unei uși scriitorii acestor rînduri a observat într-o ocazie prezența pe Inaltpreasanția Sa metropolitul, pe Preacuvioșia Sa vicariul, pe asesorii consistoriali Z. Boiu, (cu familia), M. Lăzar, N. Cristea, (cu familia), N. Ivan, M. Voilean, (cu familia), apoi pe dd. P. Cosma (cu familia), Marienescu, Pipos, Penciu, Dr. Vecerdea (cu familia). Sedința a fost deschisă prin un discurs avîntat, rostit de președintele societății, profesorul George Proca, după care corul societății a cântat „imnul studentesc” de Cerne, o compoziție nu tocmai dintr-o celulă mai de frunte. Bine a fost primit „cuvîntul festiv” rostit de clericul de cursul III. Dimitrie Borcea și poezia „Paul Chinezul” declamată de Octavian Stanca, pedagog de cursul III. Ambele au fost aplaudate. Asemenea și celelalte puncte ale programului, deosebi disertatia „arta și religionea” a clericului de cursul III. George Tulbure și corul „Până când țineam cu codrul” (compoziție de I. Mateiu) au fost bogat răsplătite cu aplauze din partea publicului. Mult haz a produs dl. I. Tocitu, cl. c. I., cu declamarea „Electoralelor de Negruzi”.

După încheierea programului Inaltpreasanția Sa metropolitul exprimîndu și mulțămirea față cu prestațiunile elevilor i-a îndemnat la zel și diligență în toate cele bune și de folos lor și poporului pe care eșind în viața practică vor avea să-l conducă și lumineze.

Alegerea de protopresbiter al Vârșeșului. Luni s'a efectuat, sub conducerea comisariului consistorial Andrei Ghidui, presbiter în Caransebeș, alegerea de protopresbiter pentru tractul Vârșeșului. La prima votare se daseră 65 bile (de la 64 deputați prezenți), în urma căreia incorectități s'a proces la votare nouă, când apoi dintr-o 61 voturi a întrunit 45 concurentul Dr. Petru Ionescu (profesor de teologie în Caransebeș), 8 concurentul Dr. Petru Barbu (profesor de teologie în Caransebeș) și 7 voturi concurentul David Terfêlôgă (paroh în Reșița). Pe baza acestui rezultat comisariul consistorial a declarat pe Dr. Petru Ionescu ales protopresbiter al tractului Vârșeșului. Rămîne acum, ca forul competent să și spună cuvîntul final în afacere.

Alegere de paroh. Duminecă în 25 Novembre, sub conducerea protopresbiterului tractual Ioan Petric s'a efectuat alegerea de paroh în comuna Crisbav (protopop Brașovului) unde dintr-o 3 candidați, rîpășind 2, a fost ales cu însufiețire concurentul Ioan Schiopu, paroh în Țințari și administratorul acestei parohii. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine, as-menea și bucuria a fost generală, căci prin această alegere poporeni din Crisbav au readus la vatra părintescă pe alesul inimei lor.

Conveniri sociale în Lugoj. La inițiativa mai multor fruntași români din Lugoj s'a pus la cale aranjarea de așa zise conveniri sociale, cari însă, judecând după programul primei conveniri ținute Sâmbătă s'era, sunt cu drept cuvînt serate literare și musicale. Despre convenirea de Sâmbătă „Drapelul” serie următoare:

Prima convenire socială a publicului român din Lugoj a avut loc Sâmbătă s'era în sala Casinei române și succesul a întrecut toate așteptările. Publicul s'a întrunit în număr frumos și destul de punctuos, așa încît deja la orele 8 și 20 minute s'a putut începe programul. În numele comisiei pregătitoare a deschis convenirea Dr. Cornel Jurca cu un discurs inaugural, în care a precizat scopul și menirea acestor conveniri. Elocventul discurs a fost primit cu aplauze. A cântat apoi d'șora Eugenia Gurgu frumosul cântec „Păsărică călătoare” de Vasiliu, acompaniamentul la pian l'a susținut d'șora Catița Iorga; ambele debutante au fost răsplătite cu aplauze însufiețite. Punctul de culminațiune al seratei a fost magistrala conferență a lui Dr. Traian Vuia despre „Viitoriu”. Conferența această, ținută în formă și stil distins, este un product de o valoare deosebită, care întrece cadrele modeste ale convenirilor. Modul de predare al dlui Dr. Vuia e foarte simpatic și sugestiv. Bine înțeles, aplauze îmbelșugate au răsplătit pe conferențiar. Ca ultim punct din program a fost „Il Trovatore”, fantasmă pentru violină de D'Alard, cântată pe violină de d'șora Silvia Iorga și acompaniată la pian de dna Maria V. Branisce. Publicul a răspuns

cu aplauze bine meritate. Drept încheiere s'a improvisat o „horă” și deschidîndu-și Terpsichore imperiul, s'a continuat veselul dans până la miez de noapte. Proxima convenire socială e Sâmbăta viitoare.

Sfințire de biserică. Duminecă (1 Decembrie n.) s'a făcut sfințirea bisericii renovate din Buituri (tractul Hunedorei) prin adminstrator protopresbiter Titu Gheaja protopresbiter al tractului H. țig asistat de preoții Ioachim și Ioan Penciu din Buituri și C. Dăncilă din Măneriu. După serviciul divin protopresbiterul a ținut credincioșilor o predică frumoasă și instructivă. La festivitatea sfințirii a luat parte foarte mult public din comunele vecine Măneriu, Peștișul inferior, Săncraiu etc., cum și din opidul Hunedóra.

Atentat în biserică. Duminecă în decursul liturgiei un preot tiner a atacat pe plebanul bisericii din Meran, vîndu s'el sugrume. Cu mare greu a fost făcut motensiv și dus în sacristerie, unde a leșinat. S'a constatat apoi, că tinerul preot nebușisă subit. Cum scriu ziarele de acolo, nenorocitul e magiar.

Demonstrațiuni antigermene. Duminecă s'au făcut în Lemberg de nou demonstrațiuni antigermene, după desvîlțirea monumentului poetului polon Ujejski. Multime de public, până la 10.000 de oameni: studenți și profesori de universitate, amploiați orășenesci, preoți, femei și copii, au mers la consulatul german, unde au aruncat cu tină asupra emblemei consulatului. După cinci pătrare de ceas au eșit întru apărarea consulatului trei companii de infanterie și una de cavalerie. Multimea însă plecase deja la statua lui Goluchovski, contra căreia încă a demonstrat. Ziarele de Luni spun, că demonstrațiunea de Duminecă era în așa cadre și de așa caracter, cum numai studenții din Varșovia obicinuesc a face în prējma revoluției.

„Nu l'a cunoscut nimeni.” Pe un intravilan pustiu de la periferiile Budapestei a fost aflat cadavrul unui om necunoscut, ear' lângă cadavrul un revolver. S'a aflat la el și o scrisoare de următorul cuprins: „In viață nu m'a cunoscut nimeni; nu mă cunoscă nici de aici înainte. . . .”

Mine de aur de pe timpul Romanilor. În hotarul comunei Borgo-Bistrița este muntele Delbidan, renumit de minele de aur cultivate deja pe timpul Romanilor. Aceste mine au fost mai târziu neglijate. În timpul din urmă o societate engleză proiecteză reluarea lucrărilor, de-ore-ce după cercetările făcute s'a constatat o cantitate mare de aur în acest munte. („Gaz. Trans.”)

Știri mărunte. Pe 17 Decembrie e convocată congregația extraordinară a comitatului Caraș-Severin, într-o agendă careia este și constituirea comisunii de candidare pentru alegerile funcționarilor comitatensși și constituirea comisunii pentru fundațiunea Antonescu. În 18 Decembrie se va face apoi alegerea funcționarilor. — Dimitrie Chiroiu, originar din Comloșul-mare, a fost promovat Sâmbătă la universitatea din Cluj doctor în științele juridice. — Ministrul Darányi, pentru a da lucrătorilor fără muncă ocupațiune, a hotărît să începă încă în 1902 lucrările pentru clădirea părții gotice a muzeului agronomic din Budapesta, cari aveau să se efectuească numai în 1903. Cheltuielile sunt prelimate în sumă de un milion de corone. — Trei studenți și un comerciant din Bingen plecând Duminecă cu luntrița pe Riu, luntrița s'a răsturnat, ear' ei s'au înecat în valurile riului.

Din public.*)
Daruri de Crăciun pentru săracii nostri.
„Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică.”
Inscripția pe icôna Moisei Domnului, din localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

La lista ce circula în scopul adunării darurilor ce se vor împărți prin „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” în ziua așanului Născerii Domnului nostru Iisus Christos înt-o săracii nostri, Patronul Reuniunii, Inalt Preasăntia Sa Domnul Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit a binevoit a contribui suma de 20 corone.
Lacrămile vărsate de săracii nostri revăscă de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac această manifestare a simțului și datorinței creștinesci.
Sibiu, 23 Novembre n. 1901.
Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

V. Torțășanu
president.

I. Apolzan
notariu.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

PARTEA LITERARĂ.

Principiul dualistic în religie și în filosofie.

(Urmare). de Ioan Lupaș.

La primii filosofi nu aflăm distincția hotărîtă, separarea precisă a spiritului de materie, ci întălmim la ei confundarea adeseori conștientă — a acestor 2 lucruri opuse. În teoriile așanumiților filosofi *hylozoisti*¹⁾ aflăm o concepție unitară, o nisuiță de a deduce universul întreg dintr'un singur element, care primind diferite forme, produce o mulțime de înfățișeri cu totul deosebite dar' al căror cuprins, a căror esență e una și aceeași. Astfel ia d. e. Thales apa, Anaximandros aerul, Heraclit focul, ca singur element constitutiv, ear' alții combină cât: 2—3 la un loc d. e. Empedocles în esplicarea genetică a universului se apropie mai tare de credința m-tologică, primind toate 4 elementele (apa, focul, aerul și pămîntul), ear' ca aranjătoare a acestor elemente și ca susținătoare a ordinii dintr-o ele stabilește *dragostea*. Și precum dragostea unindu-le pe toate, crează o perfectă armonie între ele, tot astfel cândva — la sfîrșitul lumii — *ura* le va desbina și va produce ruină, peire. În stabilirea acestor 2 agenți (*dragostea* și *ura*) încă pare a se ivi o formă obscură a unei concepții dualiste.

Prima pronunțare — nu de tot hotărîtă — a principiului dualistic pe terenul filosofiei, o aflăm la *Anaxagoras*²⁾, care pentru aranjarea materiei și pentru crearea armoniei admite o putere spirituală: *mintea* (*voûç*), care a introdus ordinea în chaosul materiilor. Nu potă însă nici el esplica ființa acestei puteri.³⁾ O consideră tot ca un fel de materie, dar' cu mult mai fină și mai curată, decât celelalte.

Prin o diferențiere mai hotărîtă într-o această *voûç* al lui *Anaxagoras* și într-o materie s'ar fi făcut începutul principiului dualistic, dar' acesta nu s'a putut întempla, de-ore-ce nu târziu după *Anaxagoras* își întemeiază *Democrit* sistemul său atomistic, pe care îl întăreșe în urmă și școlă lui *Epicur* și care profesază numai materia ca existentă.

Cu începutul erei creștine filosofia greacă încetul cu încetul se ofilește, încetă, și graiul celor-ce propagau principiul atomistic al lui *Democrit* a trebuit să amuțescă. Într-o evul mediu filosofia abia mai vegeteză. E folosită numai ca subordinată teologiei și mai mult ca făcînd serviciul acesteia. Vre-un curent nou, independent, vre-o doctrină reformătoare pe terenul filosofiei în timpul acesta nu apare, căci singura rivnă a teologilor-filosofi era numai de a pută înțelege adevărurile revelațiunii, — adevăruri, de cari numai cu ajutorul filosofiei se puteau apropia. De aceea susțin unii că evul mediu nici nu a avut de loc filosofie sau și dacă a avut, acesta a fost pironită cu totul în serviciul teologiei și folosită ca propteaia acesteia. — Numai la începutul evului nou s'a eliberat filosofia de sub conservativismul teologiei, și recăștigându-și independența, a reluat firul desvoltării și resolvării problemelor atât de mult cernute și răsbatute de filosofii elini și puse apoi la dosar pe timp de o mie de ani și mai bine.

În restimpul acesta principiul dualistic îl vedurăm manifestându-se pe teren religios în unele credințe sectare; îl aflăm și în gândirea învățătorilor de pe acele vremuri, dar' e lipsit de baza filosofică recerută; are mai mult un colorit t-ologic. Forma sa hotărîtă și-o primește de la filosoful *Renatus Cartesius*⁴⁾ care se și consideră de întemeietorul și propozeditorul principiului dualistic în filosofie. Descartes construiesc noțiunea; „*substanță*” și o împlăntă în terenul filosofiei așa, că întregii filosofii moderne îi dete de lucru cu

¹⁾ *hylozoisti* se numesc primii filosofi elini, cari susțineau, că *materia* (*ὕλη*) *trădesce* (*ζῶει*),
²⁾ fil. grec din sec. V. a. Chr.

³⁾ De aceea zice Aristotel, că acest *voûç* la *Anaxagoras*, într-o celelalte materii are chiar același rol ca un om treaz într-o mulțime de oameni beți (Vezi: *Pallas-Lexicon* sub *Anaxagoras*!).

⁴⁾ R. C. sau René Descartes, filosof francez (1596—1650) întemeietorul raționalismului.

acesta noțiune, pe care el o definește astfel: „*Substantia est ea res, quae ita existit, ut nulla alia re indigeat ad existendum*”. Prin introducerea noțiunii de substanță s'ar pără că Descartes a voit să întemeieze un sistem monistic, căci tot ce e în lume, după învățăturile ce profesază Descartes, s'au cuprinde sub această vagă noțiune. Resultatul însă e cu totul opus, căci Descartes, de-și recunoșce numai o singură substanță, totuși e silit să admită diferența clară și evidentă, ce există între însușirile (*atributele* sau *modurile*) lucrurilor, fără de cari atribute noi lucrurile nu ni-le-am pută închipui și cari formeză o parte esențială a lucrurilor respective. Atributele acestea Descartes le împarte în 2 clase: Atributul substanței *corpurilor* e esențiența (*materia*).

Atributul substanței *minții* e cugetarea (*spiritul*).

Prin diferențierea atributelor Descartes din monismul preconceptat ajunge la stabilirea principiului dualistic, căci de fapt materia și spiritul sunt 2 substanțe, cari n-au nimic comun, și cari, pentru-ca s'au potă exista, n'au lipsă una de alta. Nici una nu e avîsată la intervenția celei-lalte (Principiul lui *Geulius* și al *ocasionalismului* întemeiat de dînsul). (Va urma.)

Cărți și reviste.

Au apărut:

„*Enciclopedia română*” fascicolul 24 (vol. III.), conținînd articoli de la *Mirabeau* până la *Negativ*. Fascicolul 23 apăruse înainte cu aprôpe un an și acest lung interval de pauză direcțiunea *Enciclopediei* ni-l esplică și justifică prin împrejurarea, că pe timpul lunilor de vară colaboratorii externi au absentat de a casă și astfel nu au putut pune la dispoziția direcțiunii articoli dați lor spre elaborare.

Dintr-o articoli mai de interes din fascicolul apărut acum amintim articoli: *Mircea*, *Mitologia*, *Mora* (cu două ilustrațiuni), *Mocsonyi* (cu arbor genealogic și ilustrațiune mausoleul familiei *Mocsonyi*), *Moga*, *Mohamed*, *Moldova*, *Moldovan*, *Mommsen*, *Monach*, *Morrariu*, (*Andreievici*), *Moruzi*, *Moți*, *Moțoc*, *Movilă*, *Muntean*, *Muntenia*, *Murșan*, *Murgu*, *Mustața* (familie *bucovinénă*), *Napoleon*, *Nășeud*, *Natalitate*, *Neamțu* (județ și cetate) etc.

Abonamentul la „*Enciclopedia română*” e 20 corone de fie-care tom și se primește numai pentru opul întreg, avînd a se solvi anticipativ cel puțin pentru câte 3 fascicoli ori pentru câte un tom (un fascicol 2 corone). Editura W. Krafft în Sibiu.

„*Casa rurală în raport cu marea și mica proprietate* din punct de vedere economic”, de *Vasiliu S. Moga*, profesor, București, tipariul institutului de arte grafice „*Eminescu*” (Bulevardul *Elisabeta* Nr. 6.) Extras din „*Economia națională*” Nr. 10 1901.

„*Magyar-román társalgási gyakorlatok*”, avînd ca introducere partea gramaticală a limbii române, de *Dr. Szöcs Géza*, profesor la gimnasiul de stat din Sibiu. Sibiu, editura lui *George Meyer*. Prețul 1 coronă.

După cum arată și titlul, cărticica e destinată deosebi pentru cei cari doresc să și însușească limba română. În cât e acomodat acest mijloc pentru-ca cineva să învețe corect o limbă ore-care, și în cât dl *Szöcs* este stăpân și pe limba română, vor spune eventual recensentii cărții.

„*Revista învățătorilor și învățătorilor din România*, Nr. 5 (anul II.) cu următorul sumariu: *Spiritul de asociație*, de *P. Rădulescu*; *Egoism*, de frații *Patrășcoiu*; *Crescerea morală*, de *V. Gr. Borgovan*; *Studiul aritmeticei*, de *M. Nicolescu*; *Corectarea temelor*, de *G. Vasilescu*; *Învățămîntul profesional*, de *D. Măndricelul*, și alți articoli de interes didactic.

Revista apare în *Buzău* (bulevardul I. C. Brătianu Nr. 2) și costă 6 lei pe an.

Posta Redacțiunii.

Dlul I. P. în B. De-și cam întărziață, am luat totuși notă. Asemenea întemplări trebuiez imediat raportate.

Nr. 1152/1901.

[243] 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a *Coroiu-Sânărtin*, se scrie prin această concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul de paroh sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea dotațiunii de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile instruite conform legilor, subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul indicat.

Cetatea de baltă, 16 Novembre 1901.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 530/1901.

[240] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroh din parohia de clasa a III-a *Surdac-Copalnic* prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci de la stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă la biserica parohială spre a-și arăta dexteritatea în cântări respective a celebra și a cuvânta.

Fănaț, la 15 Novembre 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Cetatea de pâră în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Teodor Șovrea
administrat. protopresbiterial

La **Librăria Tipografiei Archidiececane** se află de vânzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „1”

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Nr. 882-901.

[241] 3-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiilor vacante de clasa a III-a:

1. *Săcămaș* cu filiile *Stănțești-Ohaba*.
2. *Muncelul mare* cu filiile *Boia-bîrzu* și *Muncelul-mic*.

3. *Poenița Tomi* cu filiile *Ferești, Merișor* și *Runcul mic*, — se publică concurs nou cu termen de 30 zile de la prima publicare în „T. R.”. Venitele împreună cu aceste posturi sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari concurenții și pot lua informațiuni de la comitetele parohiale și de la oficiul protopresbiterial.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au să înainteze petițiunile instruite conform normelor în vigoare și în termenul prescris subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Dobra (Hunyad-Dobra) la 20 Novembre 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Iosif Morariu
protopresb.

**Cine vrea să câștige
400-600 cor. pe lună?**

Una dintre primele societăți de asigurare pentru copii caută Domni sau Dame pentru loco sau provincie ca acuisitori. Doritorii să se adreseze sub „Solid” Sibiu, strada Wolf Nr. 6. [239] 2-3

**Povești
pentru anul prim școlar.**

Lecțiuni după treptele formale

de
Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 corónă dela

Librăria Tipografiei archidiececane.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidiececană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

NOU! Pro 1902 NOU!

a apărut:

Calendarul 
 **archidiececan**

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

**Librăria archidiececană
Sibiu.**

ICÓNE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn séu pe tinichea, ține, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei archidiececane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

IV.

Archangelul Mihail
„ Gavriil
Apostol ori care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
„ Simeon
„ Andrei
Evangelistul Ioan
„ Luca
„ Marcu
„ Mateiu
Prorocul Zacharia
Apostolul Iacob
„ Filip



S. JERARCH NICOLAE.

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nascerea Maicei Domnului
Pogorirea Duchului sfânt
Nascerea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.



G. IVANHIZ KOELTINTEAB.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
„ Maica Domnului
Petru și Pavel
Archangelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
fôrte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-	40-60	51-80	70-	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-	33-60	42-	56-	70-	Cor. fôrte fine.
fine „	26-60	29-40	46-20	50-	72-50	23-10	25-90	40-60	49-	65-80	20-30	23-10	35-	43-40	60-20	18-20	21-	30-80	39-20	56-	„ fine.
simple „	14-	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14-	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icône pictate pe pânză. — Icoane pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tinichea cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ține vor costa cu prețul metalului întrebunțat *mai mult*.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.